

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06005/2017-ERU

V Ostravě dne 15. listopadu 2017

Č. j. 06005-3/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vedeném pod sp. zn. OSR-06005/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

- I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE]** (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona**, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 71 odst. 11 energetického zákona ve [REDAKCE], u domu v ulici [REDAKCE], v HUP, tj. v místě spotřeby č. [REDAKCE], provedl dne 30. ledna 2017 zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že propojil plynové přípojky/potrubí, tj. potrubí přivádějící plyn od plynárenské společnosti a potrubí, která má sloužit k přivádění plynu do domu, dalším potrubím ve tvaru U, v důsledku čehož umožnil odebírat z neměřené části plyn pro objekt, jenž se nachází na téže adrese.
- II.** Podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35117.

Odůvodnění

Dne 23. května 2017 bylo Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona doručeno Policií České republiky, krajským ředitelstvím policie kraje Vysočina, územním odborem Jihlava, obvodním oddělením Jihlava (dále jen „Policie ČR“) oznámení přestupku pod č. j. [redacted], společně se spisovým materiálem sp. zn. [redacted] (dále jen „spisový materiál Policie ČR“), kterého se měl dopustit pan [redacted]

Po prostudování podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že účastník řízení se dopustil přestupku na úseku energetického zákona. Správní orgán neshledal, že by se účastník řízení dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. m) energetického zákona, jak uvádí Policie ČR, ale je toho názoru, že účastník řízení svým protiprávním jednáním, které je obsaženo ve spisovém materiálu Policie ČR, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona. Správní orgán má tak za to, že Policie ČR nesprávně přestupek kvalifikovala, a proto správní orgán přestupek, která je předmět tohoto řízení, překvalifikovala na přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Správní orgán tedy po prostudování podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že účastník řízení se předmětného jednání dopustil a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Policii ČR dne 30. ledna 2017 oznámil pan [redacted], zaměstnanec společnosti GridServices s.r.o., že se dne 30. ledna 2017 zastavil v obci [redacted] u domu č. [redacted], v ulici [redacted], tj. v místě spotřeby č. [redacted], kde má postavený dům paní [redacted], narozená [redacted], aby zkontroloval přípojky plynu v HUP, kdy téhož dne zjistil neoprávněné propojení plynových přípojek/potrubí, tj. potrubí přivádějící plyn od plynárenské společnosti a potrubí, která má sloužit k přivádění plynu do domu, dalším potrubím ve tvaru U, které tam bylo namísto plynoměru, a dále zjistil, že je otevřený hlavní uzávěr plynu.

Z úředního záznamu o ohledání místa přestupku ze dne 30. ledna 2017, vedeném pod č. j. [redacted], vyplývá, že Policie ČR téhož dne provedla ohledání místa, kde zjistila, že ve vnitřním prostoru HUP, které se nacházelo u domu č. [redacted] v obci [redacted], bylo vidět potrubí přivádějící plyn od plynárenské společnosti a potrubí, která má sloužit k přivádění plynu do domu. V době ohledání byly tato dvě potrubí spojená potrubím ve tvaru U o průměru cca 18 mm a postupně se rozšiřující (čím více se blíží k napojení na hlavní potrubí, tím je širší). Vzdálenost mezi jednotlivými body propojení bylo cca 14 cm. V době ohledání byl uzávěr plynu v poloze „otevřeno“ a proudil v potrubích plyn.

Účastník řízení Policii ČR dne 7. dubna 2017 do úředního záznamu o podání vysvětlení uvedl, že majitelem domu na adrese [redacted] a následně i pozemku, na kterém

je dům postaven, je jeho přítelkyně paní [REDAKCE], a že paní [REDAKCE] jej pověřila k vyřízení věcí týkajících se stavby včetně přípoje plynu a dalších inženýrských sítí. K neoprávněnému zásahu na odběrném plynovém zařízení uvedl, že dne 30. ledna 2017 se venku zhoršilo počasí a v důsledku toho téhož dne opravil plynové trubky tak, že je spolu propojil, a to za účelem možného osazení plynoměru. Téhož dne volal na zákaznickou linku RWE, aby se s nimi domluvil na připojení plynu, a za účelem prokázání svého tvrzení doložil fotokopii výpisu z jeho mobilního telefonu. Celá situace podle něj vznikla v důsledku toho, že dne 2. ledna 2017 odmítl pracovník plynáren společnosti RWE osadit plynoměr, a to z důvodu toho, že poloha trubek v plynové skříně (tj. v HUP) neumožňovala montáž plynoměru. Před odjezdem z místa mu pracovník plynáren společnosti RWE sdělil, že až bude plynové potrubí připraveno k montáži, tak ať zavolá na zákaznickou linku RWE a domluví si jiný termín montáže. Dále uvedl, že dne 2. ledna 2017 byly plynové trubky bez propojení. Rovněž uvedl, že po dobu připojení plynu bez plynoměru v domě žádný plyn neodebírali a při připojení přípojky bez plynoměru nepřekonal žádnou plombu, jelikož na trubkách nebyla žádná umístěna. Celá věc s přípojkou se mu zdá nešťastná a rozumí tomu, že jeho jednání, kdy plynové trubky propojil bez plynoměru, lze považovat za neoprávněný odběr. Účastník řízení na závěr sdělil, že jej celá věc mrzí.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“), se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Ve smyslu ust. § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je potřeba úmyslného zavinění.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. Z vyjádření účastníka řízení učiněného před Policií ČR jednoznačně vyplývá, že účastník řízení přestupek spáchal z nedbalosti, neboť jeho úmyslem nebylo umožnit neoprávněný odběr plynu, ale provést propojení trubek za účelem osazení plynoměru.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého účastník řízení dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Navíc je nutno podotknout,

že z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě vyžádání si písemného souhlasu před provedením zásahu na odběrném plynovém zařízení, a to od provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahu písemný souhlas provozovatele distribuční soustavy nevyžádal.

Energetický zákon v ust. § 71 odst. 11 zakotvuje, že na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy. Správní orgán podotýká, že tím, že dne 30. ledna 2017 účastník řízení provedl zásah na odběrném plynovém zařízení, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 71 odst. 11 energetického zákona.

V řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení provedl zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením a to bez písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy. Provedl tedy zásah bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, a to tak, že dne 30. ledna 2017 v HUP, v místě spotřeby č. [REDAKCE], propojil plynové přípojky/potrubí, tj. potrubí přivádějící plyn od plynárenské společnosti a potrubí, která má sloužit k přivádění plynu do domu, dalším potrubím ve tvaru U, v důsledku čehož umožnil odebírat plyn, který navíc, teda pokud k neoprávněnému odběru došlo, nemohl být změřen, jelikož plynové potrubí nebylo osazeno plynoměrem.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona. Přestupek, který je posuzován v dané věci, současně jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. Což nad uvedené vyplývá i z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. V této souvislosti se Úřad zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného přestupku.

Správní orgán uvádí, že jednání, kdy účastník řízení provedl z nedbalosti zásah do odběrného plynového zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť jeho protiprávním jednáním došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá,

jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu ve formě pokuty.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Vzhledem k výše uvedenému správní orgán nejprve posuzoval otázku povahy a závažnosti přestupku ve smyslu ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném plynovém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru plynu v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka). Účastník řízení přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném plynovém zařízení, a to aniž by měl k provedení zásahu písemný souhlas provozovatele distribuční soustavy. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel provedl propojení dvou plynových potrubí z nedbalosti, neboť jeho úmyslem nebylo umožnit neoprávněný odběr plynu, ale provést propojení plynových trubek za účelem osazení plynoměru, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti polehčující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné plynové zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním účastníka řízení pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, hodnotí správní orgán tuto skutečnost jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických

odvětví. Lze tak říct, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby podle energetického zákona. Správní orgán proto považuje pokutu ve výši 10 000 Kč za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak pokuta může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta udělaná ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výš 100 000 Kč, a že byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny účastníka řízení uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava